

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-ASPÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár helyben: Előfizetési ár vidékre:
Egész évre... 12.-kor. Félévre... 6.-kor.
Egyes szám ára 4 fillér

Felirat: SIMON ISTVAN.
Lankiadó:
HOROVITZ ZSIGMOND.

Szerkesztőség és kiadóhivatal.
Darabos-utca 7. szám alatt.
Telefon 412. szám.

Ijesztgetés a többségi terrorral.

Debrecen, május 8.

Lukács László miniszterelnök azt mondta, többek közt, hogy a «parlamentarizmus termé- szeti törvényeivel ellenkezik» és a harcmodor, melyet a küzdő ellenzék folytat, mert ez munka- képtelenné tévén a parlamentet forradalmi lépés — kisebbségi terrorizmus, melyet követni fog a többségi terrorizmus; — más szavakkal ha mi abba nem hagyjuk a küzdelmet, bekövet- kezik a többségi terror, — letörése az ellen- zéknek.

Alljunk meg egy pillanatra eme kitételnél: «többségi terrorizmus» s nézzük meg, kik és mi idézte elő ezt a mai ádattól helyzetet. Erre megfigyelhetünk a miniszterelnök ur által használt két szóval: a «többségi terrorizmus».

A többség, nem respektálva a nemzet és királyra közt létrejött ama megállapodást, hogy a véderőreformjavaslatok kikapcsolatván függő- ben hagyatnak a demokratikus választói jog a- alapján egybeülő népparlamentnek, hajánál fogva előrántotta a véderőreformot.

A többség, nem respektálva a királyi trón- beszédben előírt sorrendet és azt, hogy a ki- rály előadhatatlanul sürgősen megvalósítandónak jelentette ki az általánosság alpeleivel nyugvó választói reform megalkotását, előállt az ország anyagi teherviselési képességével arányban nem álló száz és száz milliót követelő véderőreform- mal, előállt pedig azért, mert bizott a legkorrupt- tabb eszközökkel összetoborzott többségben, —

lehetetlennek tartván azt, hogy rövid pár hó- nap alatt ne szállíthassa a minden nemzeti en- gedmény nélkül véderőreformot.

Hát kérdeim, ki terrorizált, ki kezdte meg a terrort, a kisebbség-e, avagy a többség?

Semmiestre see a kisebbség, amely ragasz- kodott a paktumhoz, amely ragaszkodott a ki- rályi trónbeszédben kifejezésre jutott királyi aka- rathoz, követelve ezek betartását s a választói reform megalkotását, mert csakis az új választói törvény alapján egybeülő népparlamentet tar- totta illetékesnek az országra négy terhet rovó véderőreform letargyalására.

A terrort tehát nem a küzdő ellenzék alkalmazta hanem a volt kormány s a többség, az ellenzék nem tett egyebet, mint azt, hogy vé- delmi harcot folytatott a szerinte jogosulatlanul előrántott véderőreformmal szembe, küzdött és küzd a kormány és többségnek is — a választók előtt — programját képezett választói reform megvalósításáért, melyet a királyi akarat is előadhatatlannak jelzett.

Ne beszéljen tehát a miniszterelnök ur ki- sebbségi terrorizmusról és forradalmi lépésről és a természeti törvényvel ellentétes parlamentá- rizmusról.

Erről még az esetben se beszélhet a minisz- terelnök ur, ha se paktum, se trónbeszéd nem adna igazat a küzdő ellenzék álláspontjának — mert respektálandó többségi akaratra csak ak- kor lehet hivatkozni jogosan, ha az a többség legális uton és módon a nemzeti akarat szabad és önkénytelen megnyilvánulása révén jött volna létre, ha tehát olyan erkölcsi tőke felett rendelkeznek, melyet fent is, lent is respektálni kell.

Miért követelik a többségi akarat respek- tálását tőlünk, mikor azt legfelsőbb helyen se respektálják, mikor a többséget egyik megalázta- tás a másik után éri legfelsőbb helyen is, a cele- gációban is, a Reichsrathban is.

Bűnben született, erkölcstelen eszközökkel összetoborzott többség nem követheti senkitől, hogy akaratát respektálják, hogy az elől meg- juhászkodják bárki is.

Ne beszéljenek tehát kisebbségi terrorról, — természetellenes és forradalmi állapotról azok, akik ezen állapotokat előidéztek, vagy legalább is ezen állapotok előidézésében részük volt.

Többségi terrorizmussal célt érni nem fog- nak — ezt megmutatta a tíz éves küzdelem, mely már öt kormány bukását idézte elő, becsületes, őszinte és tisztességes békekötésnek mi sem áll utjában, erre jogfeladás nélkül mindenki hajlandó, de nem azon az alapon melyen a miniszterelnök ur tervezi, hanem azon az alapon, melyet az egyes pártok vezérszónokai hangoztattak.

A képviselőház ülése. A határozatlanság színében s a legteljesebb érdektelenség mellett folyt le a képviselőház mai ülése amelyen a Justh párt, nem akarván rontani a békelehetőségeket, csupán az idő kihuzására törekedett. Bikády An- tal felszólalása után Kelemen Samu ugrott be, majd Kovács Gyula töltötte az időt az interpellá- cióig. Közben a folyosón megkötötték a tegy- verszünetet. Ma befejezték a vitát a miniszter- elnök programja fölött, de azért holnap nem

VERSEK.

Irta: T. Kiss József.

— A bor. —

Megkábult fővel azon tünődöm,
Mit érez más, ha bort iszik?
Az én lelke sások viszik
És én magam nem érzem a földön!

Vágni, törni szeretnék mindent én
És a mellem majd fehszad!
Magával nagy érzés ragad,
Ha ó-borból iszom pár pinttel én...

Az öcsém már — pedig az én vérem —
Rákarol a bor-asztal
És nincs ki megvigasztalja;
Könnye úgy hull, mint a dus hó télen.

— A szájalom. —

A láz mérges karmával engem...
Három napig az ágyhoz kötött.
Az Élet és a Halál civódtak
Fehérpárnás, kis ágyam fölött.

Ember, barát — házam táján se járt;
Föl se tűnt, hogy köztük nem vagyok,
De kis kutyám mellettem ült mindig
És néha megszánon ugatott...

— Az ember. —

A templomban hálát ad az
Úrnak a pap s minden hívő —
Hogy látgy erőt bőven adott,
An.elytől majd a mag kinő...

Künn az utban vásáros nép.
A kátyukban majd elreked...

Megnyugtatlak én bölcs Uram,
Hogy ott bajba van a neved!

— A huszár. —

Nagyapám huszár barátját
Egyszerre két lány szerette,
De ő a hűség esküjét,
Harmadik pár kezébe tette...

Pajkos, édes kis leány volt,
— Amint meséli nagyapám —
Szebb virág nem nyílt még soha
Pünkösdi megejtő hajnalán.

A két csalódott szerelmes
Halkan hervadt az Ősz ködén
S a huszárnak egy év múlva
Már is más nő ült az — ölen...

— A pénz. —

Az anyámat egy nagy ur kereste...
Nem most, — amikor még lány volt,

Mikor néki nem volt vén az arca
S előtte az ég is lángolt.

Szegény anyám, mint gyermeked lányka
Az urnak — ajtót mutatott
És egy szikár szegényebb ficsurnak
Markos keze után kapott...

Kérdeztem is — tetté. nem-e bánja;
Most mennyi pénz venné körül
És nem nyomor, örök nincstelenség,
Hol a leiken nehéz köd ül!

«Nem, nem fiam» — mondá szeliden ő,
Alig értem lágyult szavát —
«Ha még egyszer «csitri» lány lehetnék:
Akkor se hagynám ott — apád.»

— A becsület. —

— — — — — Lányai csillagok voltak
Hét vármegye tágas egén
Smerte őket sorra, mind,
Ifju, öreg a vármegyén. — — —

És a ház? Ott uszott a fény
És büszke volt a «házi»-lány,
Hogy a rangos, sok uri nép
A házukhoz mulatni jár...

Valahogy ám — véletlenül
Csunya felleg ült a tájra
S börtönbe tért a «szép» lányok
Világcsaló, jó — tatája.

szállít

Tükörfényű gallért

WACHA gőzmosó gyára
Simonffy-u. 55. Széchenyi u. 6. Varga-u. 35. Verbóczy-u. 14.
TELEFON 839. — TELEFON 840

kerül sor a véderőreformra, mert a mentelmi ügyek villámháritóját veszik elő, amíg végleg eldőli a béke ügye. Szünet után különben Lukács László miniszterelnök szólalt fel és válaszolt az ellenzéki beszédekre.

Gyermekek a moziban.

Szenzációs apacs-képek megméltelyezik a gyermek lelkét.

Az iskolaigazgatók figyelmébe.

Néhány év óta fiatal, serdülellen, gyakran igen jó családokból származó gyermekek sok munkát adnak a rendőrhatalóságoknak. Itt is, ott is kípattal, hogy kis diákok a legveszedelmesebb csínyeket követik el, meglopják szüleiket, rablószökevényeket, teketekéztandákat alakítanak és némely várost valósággal elárasztják zsaroló levelekkel.

A legtöbb városban rájöttek már, hogy a gyermekiljak lelkét a mozdramák vad képei méltelyezték meg, belélták a legtöbb helyen, hogy a mozik sokkal többet ártanak képtelen rablótörténeteikkel, mint amennyi hasznot a kultúra nyereségük tanuságos képek bemutatása után.

Eppen ezért a hatóságok figyelme igen sok helyen kiterjedt már arra, hogy a fiatal lélek megméltelyezésére szolgáló mozdramok száma korlátozassék és ha vászonra kerülnek is a kalandos rablótörténetek, az azokhoz fűzött magyarázatokból hiányozsék a bűn dicsérete.

A mai postával a következő levelet kaptuk:

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

Egyetlen gyermekem van, aki az itteni főgimnázium diákja. Eddig meglehetősen jó tanuló volt a fiam és magyaviselete ellen sem volt kifogás sem az iskolában sem otthon. Eleven eszű, kedves gyermek volt eddig az én fiam és ehhelyi kedves Szerkesztő ur, hogy ez az egyetlen gyermek szemétfénye az anyjának és minden öröömöm nekem. Ennek dacára azonban vigyáztunk rá, hogy el ne kapassuk, de a kívánságaink legtöbbjét szívesen teljesítettük.

A fiam többször kívánczolt a moziban és mi szívesen el is engedjük, mert hiszen soha el-

lenkező figyelmeztetést soha semmiféle frányból nem hallottunk. Örömmel láttuk a fiam szórakozását és éppen ellenkező célt értünk el vele. Azt akarjuk, hogy hadd okuljon a gyermek moziban és az történt, hogy a fiam lelkét megméltelyezte a mozi, amely a legképtelenebb rablótörténetek útján valósággal megkedvelte vele a bűnt.

Föltűnt nekem, hogy a fiam mostanában elhanyagolta a tanást, a régi kedvessége eltűnt, komoran járkált közöttünk és egyik pajtásával óra száma összebujtak egy-egy sarokba. Figyelni kezdtük a fiut, az anyja átkutatta a holmiját és igazán nem várt felfedezésre jutottunk.

A fiam könyvei között találtunk egy füzetet, amelyben a legszomorúbb dolgok voltak. Kitért a füzetből, amelyben a fiam és kis barátja írását ismertük fel, hogy a fiuk a mozi hős mintájára rablóbandát akartk alakítani, sorban föl volt jegyezve, hogy vásárolni akarnak pisztolyokat, töröket, kötelet, mérget, térképeket, amelyeken meg volt jelölve az utirány, amelyen a fiuk elindulnak.

Elképzelheti Szerkesztő ur elszörnyűködésünket. Vallatóra fogtuk a fiut, aki — látva, hogy tiükának egy részét már tudjuk, — nem is tagadott. Elmondta, hogy társával együtt elhatározták, hogy nyomban itt hagyják az iskolát, a mint pénzt tudnak szerezni. Az volt a tervük, hogy mindketten az anyjuk ékszerait kikaparintják magukhoz, azt pénzre teszik és utnak indulnak, hogy hősies rablókalandokt kövessenek el, ugy, amint a moziban látták.

Kedves Szerkesztő Ur! A véletlen folytán mi elejét vettük fiunk elzülésének, bár hosszú idő kell, míg a gyermek lelki egyensúlyát helyre tudjuk állítani. De mi történik akkor, ha nem jövőnk rá a gyerekek tervére. Vajjon ki lett volna a felelős a két fiam elzüléséért, mikor mi, a szülők, a leg gondosabban neveltük őket? Ezt a bűnt a mozi szülte.

Az iskolák vezetői, akik a nevelés érdekét szívükön hordják, talán tehetnének valamit a hatósággal karöltve. A színházak a piros színpal már megtalálták a módját annak, hogy eleve figyelmeztessék a szülőket, melyek azok a színdarabok, amelyekhez leányukat nem szabad elvinniök.

A rendőrségnek vigyázniia kellene a mozi képeire is és ha már nem tiltják le a fiatal lelkekre veszedelmes képeket, az iskolák vezetői útján eltilthajják a gyermekeket azok megnézésétől.

Minden szülő csak hálás lesz azért, ha e sorok leközlésével tisztelt Szerkesztő Ur alkalmat ad a mozi romholásának meggátlására.

Hálás tisztelettel
egy apa.

NAPÉK.

Irta: Prepeliczay Korponay Aranka.

Napasszony bosszusan emelte föl lücskös vörös ábrázatát és gyanakodva tekintett férjére a holdra, ki álmosan és a virrasztástól hlványan készült lenyugodni. Mióta ez a házaspár összekerült, soha egy uton nem járt. Napasszony dühe eleinte határt nem ismert, és ha utóérhette az urát, legálább jó megizzasztoltta vagy féltékenységből terjedelmes testével eltakartha. De mikor a tüzes, tengeres-talpas asszony látta, hogy az ura nem törődik vele, csapodár lett és sorra látogatta az égi testeket. Legtovább időzött Herkules által legyőzött nemei erdők oroszlánjánál és a kosnál, mert az aranygyújt viselt.

A nap és holdnak nagy multja van és sok szép legenda fűződik létükhöz.

A germánok a napot Sunna asszonynak nevezték és istennőnek tartották, ki Wodán, Bálder és Böl istenek társaságában járja be a földet és nővérel, Siegurtal begyógyítja a harcok sebeit. Azt regélik felőle, hogy Sunna mindent elkövet, hogy hideg, közömbös férjét, a holdat felmellegitse. Végre fogadást ajánlott, hogy az legyen az uralkodó plánéta, ki korábban kelt és legelőbb járja be égi útját. Az álmos hold elaludt és ragyogó felesége kinevette. Emiatt úgy megharagudott a hold, hogy elhagyta feleségét és egyedül indult égi útjára. Napasszony utána sietett, de csak ritkán bírja utófélni.

Hold uram ugyan megbánta elhamarkodott tettét, de röstelte hibáját bevallani. Ábrázata bánattól elfogyott és csak akkor ragyogott, miikor neje közelébe jutott.

Az ó-szláv népek szerint a nap és a hold már évezredek óta haragban vannak egymás-

sal. Szokás volt náluk napfogyatkozáskor nagy tüzet rakni és kérni a napot, hogy közeledjék férjéhez, a holdhoz. Nagy lármat csaptak és vesdarábokat vertek össze, hogy lármajuk áltl figyelmeztessék a holdat, ahogy térjen ki a nap útjából. Ilyenkor az ó-szlávok böjtöltek és senkinek sem volt szabad az égitestekre nézni, nehogy szemévilégát veszítse.

A magas északon Mundiörinek, azaz tengelyforgatónak nevezték a nap és a holdnak az apját. Azt regélték felőle, hogy két gyermeke volt, az egyik szebb a másiknál. Leányát Solnak, napnak; fiát Máninak, holdnak nevezték. Sőt éppen a büszke Glensel, a fénygel akarta magát eljegyezni, mikor az istenek felszólították, hogy adja Mundiörinek a gyermekeit, mert méltók, hogy az égen ragyogjanak.

Felvé indult útjára a testvérpár és ért az istenek várához, Aszgardhoz, hol szíves fogadtatásban részesültek. Solnak adták a napszekeket, melyek elé két tüzes állatostól, az «Alvaki» a korán ébredő és az «Alsvedhr» a tulgyors volt fogva. A nap szépségétől a szekér izzóvá lett és az istenek, a tengelye alá két fujtatót alkalmaztak és avval hűtötték azt le. Föléje paizst emelték, hogy a nap heve föl ne égesse a világot.

Máni a hold tányérját kapta, hol fölfogassa nővéreinek ragyogó sugarát. Mundiöri várta haza gyermekeit és mikor azok nem jöttek, bánatában a jéghegyek közé temetkezett.

Az ókoriak nem tartották a napot asszonynak, hanem egy örökzörgő keréknek, melynek soha sincs megállása. A holdat meg ekének nézték, mellyel felszántják az eget.

A régi népek ujhöld idején kötöttek házasságot, mert azt tartották, hogy a házastelek egy-

A főiskolai igazgatótanács ülése.

Jelölések a tanári állásokra.

Sass Béla indítványa.

A debreceni főiskola igazgatótanácsa tegnap tartotta meg az egyházkerületi közgyűlést előkészítő ülést a kollégium kisebb tanácsstermében Baltazár Dezső ér püspök és Degenfeld József gróf egyházkerületi főgondnok vezetésével. Az előkészítő ülésen többnyire folyó ügyeket tárgyalt és hozta meg javaslatát a kerületi gyűlés elé terjesztendő ügyekben az igazgatótanács. Nagyonfosságu és figyelmreméltó indítvány is hangzott el a tanácsülésen. Sass Béla teológiai akadémiai tanár, egyházkerületi tanácsbíró indítványozta, hogy terjesszen a tanács oly értelmi javaslatot a kerületi gyűlés elé, miszerint az egyházkerület a konventtől felveendő egymillió négyszázezer korona összegben mint örökalapítványban váltsa meg a debreceni állami egyetem református teológiai fakultása részére tett 7000 koronás évi járulékait. Az akadémiai tanács javaslatára elhatározta, hogy az 1912—13-ik t névvel a jogi és teológiai akadémiaikon az új tanulmányi rendet életbelépteti.

Tudósításunk ez:

Az előkészítő ülésen megjelentek: Baltazár Dezső ér püspök, Degenfeld József gróf egyházkerületi főgondnok, György Endre, Fráter Barnabás, Helmezy József, Kovács Gyula, Domahidy Elemér, Kovács József, Magoss György dr, Szele György, Dicsőfi József, Dávidházy János, Széll Kálmán, Ferenczy Gyula, Lenc Géza dr, Haender Vilmos dr és Darkó Jenő dr dékánok Gulyás István jegyző és Varga Pál egyházkerületi számvevő.

A gyűlés megnyitása után elnökségi bejelentéseket vesznek tudomásul s az egyházkerületi számvevőség javaslatára a Szálagyi-Andrásházy-felülvizsgálat számadásait megerősítik.

Sass Béla egyházkerületi tanácsbíró hosszabb beszédben indokolja meg azon indítványát, hogy az egyházkerület a debreceni egyetem teológiai fakultása részére megajánlott évi 70000 korona hozzájárulását, a teológiai fakultás számára teendő egymilliónégyszázezer koronás örökalapítvánnyal váltsa meg. Az alapítványi összeget a konventtől mint kölcsönt vegye föl s a följánlott évi 70000 koronás hozzájárulást évenként tőkésítse. Az igazgatótanács Sass Béla tanácsbíró ezen életreváló indítványát is pártoló javas-

más iránti vonzalmá a holddal növekszik. Ujhöld idején hadakoztak, hogy a holddiszerence a holddal növekedjék. Ariovistis ujhöld idején verte meg Julius Caesárt.

A germánoknál még ama jelentőséggel bírt az ujhöld, hogy akkor tartották meg gyűléseiket és tettek törvényt.

Népmonda szerint a holdnak lakói volt k. Egy német monda szerint egy szénégető, ki nem tartotta meg a vasárnapot, a holdba száműzetett. Holdtörtékor jól lehet látni, hogyan viszi a zséket a hátán.

A skandinávok szerint egy szűz van benne, ki mint árva, a jéghegyen ülve font. Az Isten megsajnálta és a holdba küldte. Tőle erednek a vén asszonyok nyagra, mikor is, holdvilágos éjeken, ezüstszínű foszlányokkal takarja be a földet.

Bajor néprege szerint a Dieterle vadász, ki vasárnap üzte a fehér szarvát, akkor, mikor a nép szent misére ment, a holdba száműzetett. Vele van Jangelimannli, ki galyt szedett az erdőn karácsony éjjelén. Ezeknek nincs soha pihetésük és jól látni, hogyan kergetik egymást.

A délfrancia pörnép szerint, ha tisztafényű a hold, angyalok játszanak benne; ha homályos vagy vörösszínű, ördögök üzik mesterségüket.

A magyar nép Szent Dávidot látja benne muzsikálni. Csak hangszerével nincs tisztába. — Némelyek szerint hegedül, mások szerint hártázik vagy citerázik. Karácsony éjjelén lehet legjobban meglátni.

Mi magyarok nem tulajdonítunk babonás jelleget sem a napnak sem a holdnak.

lattal terjeszti a június 4-én kezdődő kerületi gyűlés elé.

Az akadémiai bizottság javaslatára ezzel a javaslattal lép a kerületi gyűlés elé az igazgatótanács, hogy az 1912—13-ik tanévvel léptesse életbe az átdolgozott s sokkal modernebb tanulmányi rendet a jogi és teológiai fakultásokon. Az átdolgozott tanulmányi rendet is beterjeszti a kerület elé megerősítésre a tanács.

Javaslatba hozza ugyancsak az akadémiai albizottság javaslatára az égető szükségévé vált hatodik teológiai tanszék felállítását melyre az alap már meg van Degenfeld József gróf erre a célra tett első alapítványában. Az új tanulmányi rend életbeléptetésével természetesen átdolgozásra szorulnak az iskolai törvények is és ezeknek revideálásával a karok dékánjait bízta meg az igazgatótanács.

A bölcsészeti akadémián szervezett német tan székre Kaybinger Fülöp dr és Weber Arthur pesti középiskolai tanárok és Matolcsy László debreceni tanárt a gimnáziumnál újrászervezték latin-görög tanszékére Bessenyei Ferenc dr, Rábold Gusztáv, Czebe Gyula dr tanárok, a gimnáziumnál megürült földrajz-történelmi tanszékére Osváth Ödön, Visegrády J. dr és Arday Pál dr tanárok, a tanítóképezdén megürült földrajz-történelmi tanszékére pedig Ecsedi István dr és Osváth Ödön acquo loco, Visegrády József dr, Arday Pál dr és Diószegi András dr jelöltettek. A választást a kerület tanárválasztó közgyűlése ejti meg. A mezejelölés után néhány apróbb tárgyat tárgyaltak le s ezzel az ülés véget ért.

A pénzügyi válság okai és veszélyei.

Debrecen, május 8.

A középeurópai pénzügy világ két vezető férfija, akik magas órálásból tekintik át a gazdasági életet, néhány héttel ezelőtt bizalmas figyelemzést intéztek a bankok igazgatóihoz. A bizalmas intések nyilvánosságára kerültek és riasztó hatást idéztek elő.

Két év óta azt látjuk, hogy rekordtermékek dacára az elsődrendű szükségleti cikkek, az élelmi szerek, a lakások egyre drágulnak.

A bajt eleinte nem is ismertük fel. Játszottunk a magas árakkal. Az üzletvilág csak a spekulációra való ösztönt merítette belőlük. A tiltó vámok oltalma alatt erősödtek az ipari, kartellek nagyarányú terjeszkedésekre buzdultak a gyárosok. És a rohamosna fejlődő gazdasági élet a kis és nagy bankokat arra biztatta, hogy évről-évre öt milliókkal és husz milliókkal emeljék a tőkájüket.

Roharosan emelkedett a földbirtok értéke és az iparvállalatok részvényeinek az árfolyama. A tőzsdére csak úgy özönlött a mágnsok és a kisemberek pénze, mert ott állandóan uralkodott a hausseláz és akik a legvakmerőbben játszottak, néhány hét alatt százazreket, milliókat nyertek.

Azzal vajmi keveset gondoltak, hogy a fötbirtok hozadéka arányban áll-e a befektetések összegével hogy a kockázatokkal dolgozó iparvállalatok árfolyama, megféle-e az ipartelepek belső, állandó értékének?

A külső látszat úgy festett, hogy az ország duzzad a jólétől. A múlt évben több mint kétezer millió korona értékű árut vásárolt a külföldről.

Hogy sokkal többet fogyasztott-e vagy csak sokkal drágábban fizette-e a szükségleteit mint az előző években: azt még nem tudjuk, mert a múlt évben importált áruk átlagos értékeit nem állapították meg pontosan, és nem hasonlították össze az előző évekkel. Csak az ejtette némileg gondolkodóba az embereket, hogy a külkereskedelmér mérleg ijesztően nagy passzívumot mutat föl, úgy gabonakivitelünk, lassn fejlődik és általában exportunk óriási csökken, iparcikkekből való behozatalunk pedig a kartellek által megdrágított áruk hirtelen messze túlhaladta exportunkat.

A nagy iparállamokban a külkereskedelmi mérleg asszivuma senkit sem aggaszt, mert helyre üti a zetést mérleg nagy aktivuma.

Nagbritánia gazdasági élete oly erősen van konszolidálva, hogy három héten át kibirta közel két millió ipari munkásnak a sztrájkját, a

három heti szénhiányt, és a legmerészebb munkabérlőpolitikai kísérletet meri megkockáztatni.

De már a franciák visszariadnak a tőke-export tuzásaitól. A párisi kormány gátakat emel a hármasszövetségi értékpapírok beözönlése elé. Ezt a lépést nem tisztán gazdasági szempontokkal indokolja, hanem ezek — úgy látszik — ép olyan befolyást gyakoroltak az elhatározásaira, mint a külpolitikai érvek.

Most, hogy a francia tőke, amely még a múlt évben oly erősen kihalmozott a magyar fővárosnak, teljesen kerül bennünket, — ami súlyos válságba sodorta a már emített (mbicidus) közp-bankot — most kénytelenek vagyunk szigorú kritikát gyakorolni al egutóbbi évek pénzügyi és ipari alkotásai rekorderedményei fölött.

Egyes szenzációs eseményekből megtudjuk, hogy hiteléletünk imponáns fejlődése jórésben túllengés volt; hogy az évről-évre jobban duzzadó váltótárcaikban sok a selejtes anyag; hogy sok vállalat fenomenális árfolyama csak képzelt értéktöbbleteket fejezett ki Budapest székesfővárosra újs újáratat tervez, amikor a körüli paloták százal roskadoznak a jelzálogkölcsonok terhei alatt.

A vidéki városok milliói kölcsönöket vesznek fel olyan kulturális célokra, amelyek majd csak későbbi jövőben fognak a lakosság reális szükségleteinek megfelelni.

A német nép a drágaság és a tulspekuláció alapokait máár felismerte és a lehető legnagyobb mértékben — hét és felmiltió szavazóattal álltakozott az agrárvámok ellen, amelyek az élelmszereket drágították meg, hozzá járulván ezzel a munkabérek és az ipari termelés egyéb költségeinek emelkedéséhez.

A német nemzet nagy többsége félreérthetetlen módon fejezte ki azt a meggyőződését, hogy az élelmezési és egyéb szükségletei cikkek mostani horribilis árai csak egy helytelen vámpolitika szüleményei és nem felelnek meg a termékek és készítmények belső értékének. Ebből aztán szükségképpen következik, hogy a könnyelműen hitelező pénzügyezetek és a tulságos sokat termelő iparvállalatok részvényeinek mai árfolyamaj irreálisak.

Mi itt Magyarországon az ott már elfismert hibákat hatványozott mérvben követtük el. Mi a mi palotáinkat, huszmillió közpbankjainkat sokkal gyöngébb alapokon építettük fel, mint a németek.

Es a legszomorubb az, hogy mi, akik ilyen szomorú anyagi helyzetben vagyunk, vajmi keveset törődünk égető gazdasági problémáinkkal.

Az erdész tragédiája.

Titokzatos támadás az erdőben.

Minden ízében rejtélyes támadásról ad nirt élesdi tudósítónk. Eddig ismeretlen tettes vadászfegyverével súlyosan megsebesített egy biharmegyeie rdeszt, akit tegnap reggel óta az izraelita kórházban ápolnak, a csendőrség pedig teljes erejével nyomozza a titokzatos támadót.

Az élesdi csendőrség nyomozása kétségtelenül megállapította, hogy az erdei merénylet a legérdekesebb büntények közé tartozik. A sebesült erdész és sértetlen társa ugyan részletes leírás adtak a támadásról, az egész büntény azonban oly tonyolult — hogy kinyomozása nem kis feladat elé állítja a csendőröket. A titokzatos büntényről különben a következőkben számolunk be:

Tegnapelőtt este hat óra után Gerstbrein Károly és 26 éves erdész Sigler Márton erdővéd kíséretében gróf Zichy Rafael cigányfalvai erdején mentek keresztül. Mikor az u. n. Picigaly völgybe értek, meglepődeve látták, hogy a bozótok között egy középkorú munkáskülső férfi és egy 12—14 éves fiucska guggolnak. Az erdész és kísérlője meglepődtek a szokatlan dollog miatt, egy pillanatilg farkasszemet néztek a bokorban kuporodó puskás emberrel, amidőn egyszerre ez felugrott, magával rántotta a gyermeket és azzal együtt futásnak eredt.

Gerstbrein Károly nem tudta mire vélni ezt a különös viselkedést, utána is kiáltott a futó munkásnak:

— Hé ki vagy? Állj meg!

Az ismeretlen egy pillanatra visszafordult hogy azután annál jobban meggyorsítsa lépteit.

Néhány másodperc múltán el is tűntek a cigányfalvai erdő bozótjai között.

Az erdész és kísérlője tovább haladtak. Néhány percig beszélgettek a különös kalandról, nem tudva mire vélni az idegen gyanus viselkedését, azután rá sem gondoltak többet a dologra és gyanútlanul folytatták utj.kat. Jó félóra múltán kiértek a sűrűből és egy tisztásra jutottak. Itt azután új meglepetés várt rájuk: a kékkabátos, fekete kalapos munkás már várta őket. Mellette a fiu, jobbában lövésre készen a vadászfegyver. Körülbelül ötven lépésnyire lehetett az erdészről, amidőn az észrevette. — A következő pillanatilban már vállhoz kapta a puszkáját és mielőtt még Gerstbrein Károly magához tért volna a meglepetéstől, célzott és lött. — A szerencsétlen serdész sebesülten esett össze és míg az erdővéd segítségére sietett, ezalatt a titokzatos merénylő eltűnt.

Szigler Mihály azután hazavitte az elalélt erdészt. Kimosták sebeit és tegnap reggel vonaton behozták Nagyváradra, az izraelita kórházba. — Közben értesítették a büntényről az éles dicsendőrséget, — amely nagy apparátussal látott hozzá a nyomozáshoz. — Szigler erdővéd személgyleirása valamelyest megkönnyíti a csendőrség munkáját, eddig azonban nincs semmi pozitív eredménye.

A szerencsétlen erdész sebeit a kórházban bekötötték. Néha magához tér rövid időre. Ezalatt ugyanazt mondta el környezetének, amit Szigler erdővéd a csendőröknek előadott. Gerstbrein Károlyt azonban kimeríti a beszéd és már több ízben elveszítette eszméletét. Alapota nagyon súlyos; a fegyver nagyszemű sörétre volt töltve, amelyek kitörték bal szemét, megsebeztek jobb vállat és teljesen összeroncolták két kezét. Talán megmenhetnek az élelmek orvosai.

Elzüllött bankfiuk.

Az automóbilus sikkasztók a vádlottak padján.

A bankfijaknak ebből az osztályából amely egészen fiatalon elzüllik az éjszakai életben, négyen ülnek ma a büntető törvényszéken fegyveres fogházörök között. Lopással, orgzdasággal, hamisítással szereztek pénzt nőkre és kávéházra, züllött életmódjuk betetőzéséül ketten közölök Bíró Béla és Mocos Géza, a Hollandi életbiztosító társaság tisztviselői, elsikkasztottak 30 ezer koronát és hölgyek társaságában automobilon megszöktek. Veszprémig jutottak el, ott tartóztatták őket.

Kivülök még ketten kerültek a vádlottak padjára: Szekendy Tibor és Szekendy László. A négytagut ársaság ellen több vádat emelt az ügyészség. Bíró Béla, állítólag Szekendy Tibor felbujtására, ráhamisította anyja nevét egy kötelezvényre, amelyvel Löw Sándor ékszerész től egy briliánsgyűrűt csalt ki. Az is kiderült róluk, hogy egy ízben Szekendy László bankhivatalnok Sánta Róza divatárusnőtől ellopott egy 200 koronás karperecet, amelyet bátyja, Szekendy Tibor Bíróval együtt elzalogosított. A múlt év novemberében Bíró és Mocos a Hollandi életbiztosító társaságnak a Pesti Magyar Kereskedelmi Banknál beváltandó csekkjét értékesítették és egy már előre bérelt automobilon Csányi Róza és Kern Katica társaságában megszöktek. A két züllött fiu még aznap este kézrekerült.

Dr Makucz bíró elnöklésével tárgyalja az ügyet ma a büntető törvényszék. Előbb Bíró Bélát hallgatta ki a törvényszék.

— Bűnösnek érzem magam — mondotta a vádlott. — Máskor is vettem az anyám tudtával ékszereket s így feljogosítva éreztem magam, — hogy ráírjam a nevét a kötelezvényre. A gyűrűt 200 koronára zálogosítottuk el és a pénzt apránként költöttük el. Különben Szekendy Tibor beszélt rá arra, hogy a gyűrűt — elzalogosítsam.

— Ez más dolog; maga azonban Szekendy Tibort azzal vádolta meg a vizsgálat során, hogy a kötelezvény meghamisítására bujtotta fel. — Mennyit kapott Szekendy a pénzről? — kérdezte az elnök.

— A felét. Szekendy arra is rá akart beszélni bennünket, hogy törjünk be annál az aszszonyonál, akínél a fivére, László lakott. Az egy báróné volt. Nem teljesítettük a kérését, ezen

— **Leesett a padlásról** Rosenthal 14 éves mukepércsi fiu atyjának, Rosenthal Lajos szikvizgyárosnak utasítására Mike Lajos szomszédjuk padjáról felment, hogy azt kitisztítsa. Amint a fiu a nehéz kosárral lefelé ment a padlásról, megcsuszott és kitérte a kezét. Beszállították a kórházba.

— **Az újvárosi gyilkos.** A múlt év december hó 4-én eltűnt Szabó István tanujáról egy Szabó István nevű fiatal kocsislegény. A múlt héten sikerült pozitív adatokat szerezni arról, hogy Szabó István kocsist megölték. De ki volt a gyilkos? Erre a kérdésre megfelelt a csendőri nyomozás, amidőn kiderítette, hogy a kocsist Guta János és Ujj Gábor béresek Szabó István gazdálkodóval megölték és elásták. A napokban Szabó István feleségének indult holttestét felboncoltatták az ügyészség és olyan adatokat állapított meg ez alkalommal, hogy a szerencsétlen fiu talán emellett eleve nem temették el, mert a gyomrával és szája tele volt homokkal. A terhelő bizonyítékok sokasága annyira összehatólódott a gyanúsítottak felett, hogy már letartóztatta a csendőrség Szabó Istvánt, kire az bizonyult, hogy a gyilkosság végrehajtóját és a főn értelmi szerzője ő volt.

— **Gyilkosság a tegezés miatt.** Az aradmegyei Szemlak községben Higyas Péter 17 éves napszamos fiu máj. átment Tonya Demeter gazdához diskurálni. Ugyancsak átment Tonyához Goroski Aron öreg gazda és az agyrai közt szorongatott tajtékpipából beszélgetés közben begyesén hatalmasan füstfellegetek eregetett. Higyas nem hagyhatta szó nélkül az öreg gazda viselkedését és rászólt:

— Ugy füstölz mint egy báró!
— Idősebb vagyok mint te, ne tegezz! — szólt az öreg a síheder napszamos fiura.
— Nem vagy Isten, tegezhettek! — vette oda félvállról a síheder.

Az öreg Goroskit bosszantotta Higyasnak a k'hivó viselkedése, megfogta és kilódította a lakából és egy kezétgyében levő ostorral utána csapott. A fiu erre kirántotta csizmaszárából a bicskáját és Goroski Aront lépe táján megszúrta, úgy, hogy haldokolva vitték lakására.

— **A Carpathia Fiumében.** Mint Fiuméből jelentik, a Carpathia ma délután várják od. A fogadására nagy előkészületeket tesznek és Jekelfalussy Zoltán kivándorlási biztos többekkel a tengerészeti hatóság gőzösén elébe megy a Kvarnerón. Holnap gróf Wickenburg István fiumei kormányzó ebédet ad Rostron kapitány és a Carpathia tisztikar tiszteletére.

— **Földönfutó mormonok.** A német hatóságok irtóháborút kezdtek a mormonok ellen. — Lipcsében telepedtek le először s onnan küldték szét egész Németországra hittérítőiket, a kik lelkesen vezették a propagandát. Rövid idő alatt egész országos mormon szervezett alakult, amelynek fészke Zürich volt. Lipcsében már tavaly kiutasították a szektát, most pedig Németországból kiűzték a mormonokat.

— **Vendégfellépés.** Ma lép fel először illetve ma kezd meg rövid négy napra terjedő vendégszereplését Rica Giza, a budapesti Folies Caprice művésznője a Hajnal-Mul tóban. Az a minden aktualitást felkaroló, hatalmas reper-toir, mely Rica Giza műsorát képezi, már magába véve biztosítja a művésznő sikerét, eltekintve attól az elragadó kedvességtől, mely még ma is emlékünkbe van a művésznő utolsó ittléte óta. A műsor többi számai is mind újdonságot produkálnak, míg az állandó személyzet az óriási sikert aratott «Épeszű bolondok» című egyfelvonásos tréfát mutatja be.

TAVIRATOK.

A király nem jön Budapestre.

Bécs, május 8. Hiteles értesülés van róla, hogy a király e nyáron nem jön Budapestre és nem fog Gödöllőn üdülni, mielőtt Ischlbe utazik nyaralásra, hanem Bécsben marad a nyári pihenő megkezdéséig. Még nincs meghatározva a napja, hogy mikor utazik a király Ischlbe.

A horvát képviselők a miniszterelnöknél.

Budapest, május 8. A horvát képviselők többségének csoportja ma dében gróf Pejacsevich Tivadár vezetésével tisztelegte dr. Lukács László miniszterelnöknél, hogy őt kennevezetése alkalmából üdvözzölje és egyúttal megkérje arra, hogy Horvátország ügyeit jóindulattal kezelje. A miniszterelnök kijelentette, hogy ez a jóindulat meg van benne és mihelyt a parlament munkássága helyreáll, amihez alapos reménye van, nyomban hozzálát a horvát ügyek rendezéséhez.

Nikita király beleg.

Cettinje, május 8. Napok óta nem mutatkozik a király, mert nehéz beteg. Kinnzó köszvény gyötri, nem tud lábraállni s az orvosok aggodónak mondják állapotát.

Az utca leányai.

Bécs, május 8. A Práterben ma éjjel véres civódás volt két szegény leány között, akik az utcákat járják s feltékenyek voltak egymásra, mert az egyik arra felé ügyelget, amerre a másik elől elhatáshatja szerencsését. A szóváltásból kisélet lett. Buschnik Terézt kétszer úgy szíven szúrta vetélytársnője, hogy haldokolva vitték a kórházba.

Rhodos a törököké.

Konstantinápoly, május 8. Az olaszoknak az a terve, hogy Rhodost körülzárják és bevegyék, meghiúsult.

Megakadályozott vasutépítés.

Cettinje, május 8. Azokat a francia és török mérnököket, akik most tűzik ki a Duna—Adriavasut vonalát, Pristina környékén albán bndíták megtámadták és elkergették. Szó sem lehet a munka folytatásáról, mert nagy albán bndák nem engedik a vasutat építeni.

Közzgazdaság.

BUDAPESTI TŐZSDE.

ÉRTEK: Magyar hitel 839—840 — Osztrák hitel 642.50—662 — Négy százalékos korona járacék 89.30—89.30 Osztrák-magyar államvasutak 735.50—730 — Jelzálogbank 470—471 — Leszámlitólóbank 544.50—544 — Hazai Bank 302—302 — Magyar Bank 667—668 — Kereskedelmi Bank 4010 — Rimamurányi 761—764 — Salgótarjáni 732.50—731 — Magyar Általános Köszénbányá 942 — Közüli Vaults 777.50—779 — Városi Villamos 422.50—423 — Adria 525.

GABONA (ötven kilogrammonként): Baza májusra 11.78—11.67 — Buza októberre 11.31 11.27 — Rozs októberre 9.57—9.54 — Tengeri májusra 9.27—9.16 — Tengeri júliusra 9.19—9.12 — Zab októberre 9.07—9.06.

BÉCS IÉRTÉK: Osztrák hitel 642.50—642 Magyar hitel 837—838.50 — Osztrák-magyar államvasutak 737—737.50 — Alpési 954.50 — 961.50 — Déli vasut 107—106.50 — Skoda 739—740.25.

Pályázat repceolaj szállítására. A debreceni kereskedelmi és iparkamara ezuton teszi közhírré, hogy a győr-soproni-eberfurti vasut 300 métermázsza repceolaj szállítására hirdett ajánlati versenytárgyalást. Határidő május 28. Bővebb felvilágosítás a kamaránál kapható.

Kereskedők bukása Nagyváradon. Nagyváradról jelentik: A nagyvárad kir. törvénytörvények ma három kereskedő ellen rendelte el a csődöt. Bleier Antal, kinek passzívái 160.000 koronára ruagnak, maga kérte a csődöt. A passzív ellenében 30.000 korona aktíva, továbbá egy ingatlan van, melyen azonban 65.000 korona a teher. A csődnél mintegy 15 nagyvárad pénzüintezet van érdekelve. Van azonban sok magánhitelező is. — Elrendelték továbbá a csődöt Hirschmann Márton nagybajomi kereskedő ellen, aki eltűnt. — Angyalffy József nagyvárad kereskedő szintén maga kérte maga ellen a csődöt. Az elrendelt leltározásnál a főmeggondnok az üzletet teljesen kiürítve találta.

Uj biztosító társaság. Mint a «Hitel» jelenti az Első Magyar Általános Biztosító Társaság g Magyar Általános Hitelbankkal együttesen kétmillió korona részvénytőkével egy új katonai biztosító társaságot alapít. A katonai biztosítást az e célra alakult szövetkezeten kívül a többi biztosító intézetek allg kultiválják nálunk. Az új intézetnek az alapító Első Magyar Általános Biztosító Társaság kitűnő organizációja és ügynői hálózata áll rendelkezésére, úgy, hogy megalkulása után mindjárt teljes apparátussal működhetik. Az új intézet elnökéül — hir szerint — Bolgár Ferenc nyugalmazott államtitkár van kizemelve.

Főmunkatárs VOITH GYÖRGY

NYILT-TÉR.

E rovatban közölttekért nem vállal felelősséget a Szerkesztő.

NYILATKOZAT.

Mint a fegyvertelen emberre uszított fenévad hajszája elől, úgy menekülök én most a «Debreceni Ujság» elől Debrecen város közönségéhez. Negyedszázados művészi pályám, lelkemnek e város közönségéhez kapcsolódó szeretete, a debreceni színház igazgatói állása, a becsületében, tisztességében és nemes törekvéseiben évek óta ugyszólván nap-nap után meggyanusított és megrálgalmazott ember önvédelmének természetes joga kényszeritenek arra, hogy én ezzel a nyilatkozatommal a város közönségéhez forduljak.

A «Debreceni Ujság» nap és nap után a legszemérmertlenebb gyűlölet hangján támadja és üldözi személyemet.

Legutóbb a nagyvárad cserevendégszereplés alkalmával távollétem alatt megjeent közleményével felháborító rosszindulattal és tendenciózus fordításokkal nyult bele kizárólag személyem tisztességét érintő dolgokba, hogy egyenesen arra kényszerít, hogy a nyilvánosság védelmét kérjem annak a névnek, melyet nehéz küzdelmek árán tehetséggel és tudással tisztességben szereztem meg az ország előtt.

Sokáig türtem a «Debreceni Ujság» — a sajtó tisztességét sértő modorban — tartott állandó üldözését, mely anyagi és erkölcsi tönkretételemet — célozta. Resteltem, hogy nevem ilyen igazán piszkos harcban meghurcoltassék.

Most azonban, hgy az «Debreceni Ujság» szemérmertlensége odafajult, hogy **személyi tisztességemben** is megtámad, nem hallgathatok tovább. Ez a legutóbbi támadás már nem a kritika gyáva álarcába hujtott ortvátadás, hanem az **egyéni becsület és tisztesség megkezelése.** — Apache-gyilkok ez, mely a «Debreceni Ujság» szennyes cikk-sikátoraiból rohan meg s melyet nem lehet elleplezni sajtószabadság és a kritika szabadságának cégérével.

Ezt nem lehet kritika gyakorlásának nevezni, illyent nem lehet «közérdek» címén írni és az ilyen támadásnak kutyakorbáccsal való **válaszát bizonyára nem fogja senki a sajtószabadság megsértésének nevezni.**

Ez egy sajtó-véreb garzdálkodása, az egyéni tisztességben és becsületben, melyet magának a tisztességes sajtónak közérdekből kell kiirtania.

En becsületes és tisztességes embernek tudom magam s ha színgeszgatásomban lehet hibát találni, megtalálható az minden igazgatóban egyaránt, hiszen az természetes, hogy mindenkit kielégíteni lehetetlen.

En a kritika ellen, még ha igazságtalannak láttam is és a szokottnál élesebbnek éreztem is, soha efl nem szólaltam, mert a kritika jogát tisztetem. Most azonban, mikor a «Debreceni Ujság» egyéni tisztességemet illy galád módon megtámadja, a közönség szemeláttára folyó becsület-késelés és tisztesség rablás ellen a közönségtől kérek felmentést, ha olyan elégteltel fogok venni magamka, amilyent a jogos felháborodás éppen a kezembe ad.

Zilahy Gyula.

GRAND HOTEL BERLIN Nagyszállóda
 BUDAPEST, VI., Révay-utca 10. szám Andrassy-ut mellett.
 TELEFON 137-90. **Szobák 2 K 60 fillértől feljebb.**
 140 minden modern kényelemmel berendezett szoba. Központi
 fűtés, Lift, Vacuumlaener

Máthéi János

vizvezeték, csatornázás és fürdőberendezési vállalata
 Modern-üzlet Egyháztér 5. szám alatt

(Nagytemplommal szemben), ahol mint szezon cikk: elegáns háztartási jégszekrények, különféle nagyság és kivitelben, egy és kétajtóval, I-ső rendű gyártmány, nagy választékban, jutányos áron jóállás mellett beszerezhetők. Javítások díjtalanul eszközöltetnek. Ugyanott díszes és czélszerű mosogató asztalok, szoba clostettek, gyengélkedők részére a legegyszerűbbtől a legdíszesebbig.

Ezenkívül allandó nagy raktár öntött vas, zomancozott, horgonyozott lemez „Neptum” kályhák és gázfürdőkádakban. Fürdőszobai pipere cikkekben. Mosdók, clostettekben, valamint mindenféle bádgarukban.

Mindon nagyhangú hirdetésnél jobban beszél a személyes meggyőződés. Kérem az érdeklődőket üzletem megtekintésére

Műhely és iroda Darabos-utca 54. Telefon 321. szám.

Ha „FORHIN“-nal permetez,

I-SZOR kevesebb a gond,
II-SZOR kevesebb a munka,
III-SZOR kevesebb a munkabér!

mert a „FORHIN“ a sokszorta megjavított **BORDÓI KEVERÉK** kész állapotban!

Nagyon erősen tapad a nedves levélre is! Bármily harmatn is permetezhet vele! Semmi fűedéke nincs! Számtalan elismerő nyilatkozat! Gyárjuk az eddig dr. Aschenbrandt szabadalmát képzett **REZKENPORT** és **BORDÓI PORT** is. Kérjen ingyen és bérmentve leírást **FORHIN**-gyártól BUDAPEST VI. Váci-út 93.

FÉLIX-gyógyfürdő

Téli és nyári gyógyhely

Nagyvárad mellett.

Egész éven át nyitva!

Európa leggazdagabb kénes hévviz-forrása, viz-hőfoka 49 C. 17 millió liter napi mennyiség.

CSUZ, KÖSZVÉNY, ISCHIÁS, IZZADMÁNYOK S NŐI BETEGSÉGEK ELLEN.

1909. évben 9200 beteg hagyta el gyógyultán és javultan a páratlanul hatásos Félix-fürdő gyógyforrásait. Tükör-kád, iszap-mór és szénsavas-fürdők, 250 kényelmes lakószoba, társalgó-, zongora- és olvasóterem, kitűnő vendéglők, allandó elsőrendű cigányzene, vasérnaponként katonazene, tennispálya, gondozott sétautak, 400 holdas park és fenyveserdő, 16 személyvonat közlekedik május 1-től a Félix-fürdő állomására naponta.
 Posta, tavirida, interurban telefon.

Curtaxa és zenedij nincs.

Frospektust küld az
 IGAZGATÓSÁG.

Miért

Ne fogadjunk el
 Má-à-ást!!!

csak Óriás

F E D Á K

Cipőcrém-et?

Mert

szép fényt ad

Mert

Elegnás tőle a lábbeli

Mert

puhán tartja

Mert

Nem rongálja

Mert

Vizhatlanná teszi

a bőrt

Mert a legkényesebb izlést

kielégíti és

Mert egy

Óriás Fedák

cipőcrém, mely 4-szer annyit tartalmaz,

mint egy más doboz **30 fillér-ért**

ebben a drága világban az egyedüli **olcsóság**

